

Jak vyhledat relevantní sekundární literaturu k danému tématu?

Základní kroky

- 1) Na jakou literaturu k tématu odkazují základní příručky?
- 2) Na jakou literaturu k tématu odkazují encyklopedie?
- 3) Existuje k tématu kapitola v některém *Companion*?
- 4) Existují k tématu knihy v katalozích dostupných/vzdálených knihoven?
- 5) Existují k tématu články v databázích elektronických zdrojů, atd.?
- 6) Na jakou literaturu odkazují nejnovější relevantní studie?

N.B. ad 5) pozor na relevanci!

Příklad:

Najdi relevantní sekundární literaturu ke Xenofanovu pojetí mezí lidského poznání

(velmi speciální téma: pouze čtyři věty B 18, 34-35, 38 DK)

1) Základní příručka k presokratické filosofii
(viz např. seznamy literatury ke skeletovým zkouškám)

G. S. Kirk, J. E. Raven, M. Schofield, *Předsókratovští filosofové : kritické dějiny s vybranými texty*, Praha 2004

- a) Bibliografie?
- b) Odkazy ve výkladu?

Xenofanés

- Deichgräber, K., *Xenophanes περὶ φύσεος*, in: *RhM* 87, 1938, str. 1–31.
- Fränkel, H., *Xenophanestudien II: Der Empirismus des Xenophanes und seine Erkenntniskritik (Fgt. 34)*, in: týž, *Wege und Formen frühgriechischen Denkens*, München 1955, 1968³, str. 338–349.
- Fritz, K. von, *Xenophanes*, in: Pauly-Wissowa, *Realencyclopädie*, Suppl. 9a, 1967, str. 1541–1562.
- Heidel, W. A., *Hecataeus and Xenophanes*, in: *AJP* 64, 1943, str. 257–277.
- Lesher, J. H., *Xenophanes' Scepticism*, in: *Phronesis*, 23, 1978, str. 1–21.
- Lesher, J. H., *Xenophanes on Inquiry and Discovery: an Alternative to the „Hymn to Progress“ Reading of Fr. 18*, in: *Ancient Philosophy*, 11, 1991, str. 229–248.
- Steinmetz, P., *Xenophanestudien*, in: *RhM* 109, 1966, str. 13–73.

V. Xenofanés z Kolofónu

Meze lidského poznání

 K. Deichgräber přišel s návrhem (*RhM* 87, 1938, str. 23 n.), že Xenofanés ve svých výrocích o nedostatcích lidského poznání rozvíjí běžný básnický kontrast nevědomosti básníka ve srovnání se vševedoucností Músy, již si přivolává na pomoc: srov. např. Homér, *Il.* II,485 n.; Pindaros, *Paian*, 6,51 n. Avšak tento kontrast, který po Xenofanovi nově formuluje Hérákleitos ve zl. 78 (**205**) a Alkmaión ve zl. 1 (**439**), je jen zvláštní formou protikladu mezi poznávacími schopnostmi bohů obecně a omezenými schopnostmi tohoto druhu

2) encyklopédie

- Stanford Encyclopaedia of Philosophy:
<https://plato.stanford.edu/entries/xenophanes/>
(James Lesher, 2019)
- Internet Encyclopaedia of Philosophy:
<https://www.iep.utm.edu/xenoph/>
(Michael Patzia, ?) – nic nového

Bibliografie SEP

- Tor, S., 2017, *Mortal and Divine in Early Greek Epistemology: A Study of Hesiod, Xenophanes, and Parmenides*, Cambridge: Cambridge University Press.
- Mogyoródi, E., 2006, “Xenophanes’ epistemology and Parmenides’ quest for knowledge,” in M. Sassa, ed., *La costruzione del discorso filosofico nell’età dei Presocratici*, Pisa: Ed. della Normale, 123–60.
- Lesher, J. H., 2008, “The Humanizing of Knowledge,” in Patricia Curd and Daniel Graham, eds, *The Oxford Handbook of Presocratic Philosophy*, Oxford: Oxford University Press, 458–84.

3) Companions/Handbooks/Collections...

a) Ke Xenofanovi?

nic...

b) K antické epistemologii?

S. Everson (ed.), Companions to ancient thought 1: Epistemology, Cambridge 1990

- E. Hussey, The Beginings of epistemology: from Homer to Philolaus, str. 11-38

P.S. Hasper, K. Ierodiakonou (eds.), Ancient Epistemology, Münster 2016

- A. Mourelatos, „Limitless“ and „Limit“ in Xenophanes‘ Cosmology and in His Doctrine of Epistemic „Construction“ (*dokos*), str. 16-37

c) K presokratikům?

spousta...

Nejnovější: P. Curd, D.W. Graham (eds.), *The Oxford Handbook of Presocratic Philosophy*, Oxford 2008

- J. H. Lesher, “The Humanizing of Knowledge,” (už známe)

(...)

4) Existují k tématu knihy?

- Téma je příliš specifické: knihy přímo k němu neexistují
- Snadno ale najdeme knihy ke Xenofanovi, kde jistě něco bude...
  - J. H. Lesher (ed.), *Xenophanes of Colophon : fragments / a text and translation with a commentary*, Toronto 1992.
  - E. Heitsch (ed.), *Xenophanes: Die Fragmente, herausgegeben, übersetzt und erläutert*, Zürich 1983.

5) Články v elektronických databázích

- <https://ezdroje.cuni.cz/>
- Převážně:
  - a) literature, kterou už známe
  - b) Literatura, u které lze mít pochybnost o relevanci

6) Bibliografie nalezených článků a knih

- Pokud nemáme dost, můžeme projít bibliografie vtipovaných článků a knih (těch relevantních a pokud možno nejnovějších)...
  - U Tora (2017) např. najdeme:
    - S. Aikin, Xenophanes the high rationalist: the case of F1:17-18, *Epoché* 19 (2014), str. 1-14
    - E. Heitsch, Das Wissen des Xenophanes, *Rhein. Mus.* 109 (1966), str. 193-205
    - J. Wiesner, Wissen und Skepsis bei Xenophanes, *Hermes* 125 (1997), str. 17-33
  - U Mourelata (2016) najdeme mj.:
    - D. Babut, L'idée de progrès et la relativité du savoir humain selon Xénophane, *Revue de Philologie* 51 (1977), str. 217-228.
    - A. Mourelatos, The Conception of eoikos/eikos as Epistemic Standard in Xenophanes, Parmenides, and in Plato's Timaeus, *Ancient Philosophy* 34 (2014), str. 169-191.
  - Atd. Atd.

Vyhledaná bibliografie k tématu:

(a) knihy

- Tor, S., 2017, *Mortal and Divine in Early Greek Epistemology: A Study of Hesiod, Xenophanes, and Parmenides*, Cambridge: Cambridge University Press.
- J. H. Lesher (ed.), *Xenophanes of Colophon : fragments / a text and translation with a commentary*, Toronto 1992
- E. Heitsch (ed.), *Xenophanes: Die Fragmente, herausgegeben, übersetzt und erläutert*, Zürich 1983.

(b) články

- Aikin, S., Xenophanes the high rationalist: the case of F1:17-18, *Epoché* 19 (2014), str. 1-14.
- Babut, D., L'idée de progrès et la relativité du savoir humain selon Xénophane, *Revue de Philologie* 51 (1977), str. 217-228.
- Dreieckgräber, K., Xenophanes περὶ φύσεως, in : RhM 87, 1938, str. 1-31.
- Fränkel, H., Xenophanesstudien II: Der Empirismus des Xenophanes und seine Erkentniskritik (Fgt. 34), in: týž, Wege und Formen fruhgriechischen Denkens, München 1968, str. 338-349.
- Heitsch, E., Das Wissen des Xenophanes, *Rhein. Mus.* 109 (1966), str. 193-205.
- Hussey, E., The Beginnings of epistemology: from Homer to Philolaus, in: S. Everson (ed.), *Companions to ancient thought 1: Epistemology*, Cambridge 1990, str. 11-38.
- Lesher, J.H., Xenophanes' Scepticism, *Phronesis* 23 (1978), str. 1-21.
- Lesher, J.H., Xenophanes on Inquiry and Discovery: an Alternative to the "Hymn to Progress". Reading of Fr. 18, *Ancient Philosophy* 11 (1991), str. 229-248.
- Lesher, J. H., 2008, "The Humanizing of Knowledge," in Patricia Curd and Daniel Graham, eds, *The Oxford Handbook of Presocratic Philosophy*, Oxford: Oxford University Press, str. 458–84.
- Mogyoródi, E., 2006, "Xenophanes' epistemology and Parmenides' quest for knowledge," in M. Sassa, ed., *La costruzione del discorso filosofico nell'età dei Presocratici*, Pisa: Ed. della Normale, str. 123–60.
- Mourelatos, A. „Limitless“ and „Limit“ in Xenofanes' Cosmology and in His Doctrine of Epistemic „Construction“ (*dokos*), in: P.S. Hasper, K. Ierodiakonou (eds.), *Ancient Epistemology*, Münster 2016, str.. 16-37.
- Mourelatos, A., The Conception of eoikos/eikos as Epistemic Standard in Xenophanes, Parmenides, and in Plato's Timaeus, *Ancient Philosophy* 34 (2014), str. 169-191.
- Wiesner, J., Wissen und Skepsis bei Xenophanes, *Hermes* 125 (1997), str. 17-33.